This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

1900

A 929,474

Digitized by Google

Digitized by Google

Pam
6/2/69

Digitized by Google

Digitized by Google

PROSPER VAN LANGENDONCK.

VERZEN.

AMSTERDAM. — 1900. — W. VERSLUYS.

Digitized by Google

839.38
L276
1900

Digitized by Google

733262-322

Aan mijn Vriend

EMIEL VER HEES.

Digitized by Google

Digitized by Google

WAARHEID EN IDEAAL.

I.

O zalig hij, wien hooger drift het hart doorgloeit
en hem, den fieren blik ten hemel steeds geheven,
tot grootscher uitkomst noopt dan 't zingenot van 't leven,
wiens geest, met aadlaarswiek, door 't eindelooze roeit.

Hem komt een hemelsch beeld, dat om zijn sponde stoeit
met liefderijken lach, in al zijn droomen zweven,
wijl, zeesterre in den storm, het doel van al zijn streven
hem hoopvol tegenlacht en hart en zinnen boeit.

O zalig is hij! Wen hij, 't beeld nabijgekomen,
de minnende armen strekt naar 't onverganklijk schoon,
verzwindt het eensklaps met een schampren lach van hoon;

En als hij, tot aan 't doel gesteigerd, al zijn droomen
vervuld zal wanen, zal een onweerstaanbre macht
hem wederslingren in de hel van d'aardschen nacht!

1883.

Digitized by Google

II.

Wee, die een toon van 't eeuwig lied heeft opgevangen,
en zijn verbeeldingszon door alles schittren doet;
die 't aardsch doortintelt met een goddelijken gloed;
die al 't geschapene aan de wijde borst wou prangen!

In vlekkeloozen vorm van grenzenloos verlangen
hergiet zijn scheppingskracht een zwakke vrouw: — hoe zoet
en majestatisch troont ze in 't dichterlijk gemoed
en rijst ze, als een godin, op 't altaar zijner zangen.

Daar scheurt, op 't onverwacht, der waarheid bliksemstraal
het scheemrig nevelwaas; de gouden tooverpraal
verdooft; de dood blaast op de frissche lenteblaren,

en de aangebeden vrouw, vergodlijkt boven God,
schopt zelf heur troon omver met woorden en gebaren
vol bandelooze drift en dierlijk zingenot!

1883.

Digitized by Google

CIRCE.

Daarnevens bromt het woelig bal. Hier, in de gangen,
hier zingt en brast men woest. Een weiflend gaslicht daalt
met spookrig weemlen op der drinkers paarsche wangen
en speelt in 't gulden nat dat in de bekers kraalt.

Daar rijst zij op, de forsche en zwierge leest omvangen
door rood fluweel, waarin het blank der borsten praalt,
het wezen door een nimb' van helsche pracht omstraald,
den wulpschgeplooiden mond vol bandelooze zangen.

Eens gaf een vrouw aan 't menschdom 't leven. Slechts
de dood
huist in haar flanken. O! een áfgrond is haar schoot,
een afgrond die verzwelgt goud, liefde, heil en leven.

Daar rijst de Circè op, wijl in haar oog een vonk
der helle gloeit en, in een spotlach, 't glas geheven,
roept zij, met heesche stem: „Der Liefde deze dronk!"

1883.

Digitized by Google

MASKERS.

De wereld lacht: steeds klinkt haar spotlied ons in de ooren.
't Vliegt, weergekaatst van d'een naar d'andren kant der straat.
Verzwonden schijnt de smart, wijl 't treurspel ledig staat
en klucht of boert alleen nog hart en geest bekoren.

Ach! ieder ding heeft thans zijn waren zin verloren!
't Woord is de mom nu der gedachte. Sombre haat
zweeft in den zoetsten lach der vriendschap op 't gelaat,
en door een spotwoord voelt men teedre liefde boren.

Wat vond men lust in meengen traan, in blij geschal
vertwijfling, kon men door die maskers henendringen:
Werd heel de wereld niet een vastenavondbal?

Wij juichen, wen in 't oog ons bittre tranen springen
van spijt en wanhoop. — Wie doorgrondt, in 't menschenhart,
het weenen van de vreugde en 't lachen van de smart?

1883.

Digitized by Google

ULTIMA DONA.

En Leopardi sprak: „Niets, onder 't zwerk,
Geen droombeeld kon, met al zijn tooverkleuren,
de moegedroomde geesten op meer beuren:
dan repten Recht en Deugd en Roem de vlerk.

Toen de aard des leeg werd, als een wijde zerk,
zond Jupiter, die langs dat veld van treuren
een laatste bloem van heil nog wou doen geuren,
de Liefde, opdat zij 't kwijnend menschdom sterk'.

En daalt ze in uitgelezen harten neder,
dan keeren Recht en Deugd en Roem daar weder,
dan komt hun heil der Goden heil nabij."

Gij dorst, o droeve denker, 't leed niet malen
onmogelijker Liefde. — O spotternij!
O laatste Godsgaaf, nieuwe bron van kwalen!
1884.

Digitized by Google

METEMPSYCHOSE.

Een zwervende boetelinge
langs ruwe en dorre paân,
door 't loodzwaar pak gebogen
van vroegere euveldaan,

zoo zwoegt de Ziele door 't leven,
dat eindeloos zich strekt,
steeds uit heur smeulende asch weer,
als Feniks, opgewekt.

Want, legt ze een sterflijk hulsel,
— versleten reispak — neer,
dan vindt ze, in een ander lichaam,
een lijdensvorm te meer.

Digitized by Google

Meer zonden laat heur elk leven
na zich op den boord van 't graf,
die eischen, van 's hemels vierschaar,
een steeds verzwaarde straf.

Ook groeit, met ieder leven,
't besef van goed en kwaad,
doch hooger klimt het oorbeeld
en lager zinkt de daad!

O zaagt ge om 's knaapjes lippen
den lach der onttoovering niet?
Om heel zijn wezen dien zweem daar
van heimelijk verdriet?

En zaagt ge geen vurige harten,
zichzelven nooit gelijk,
die, steeds naar 't goede strevend,
steeds stromplen in het slijk?

Digitized by Google

Wat hebt gij, o Ziel, dan geleden,
in vroegeren levensstrijd?
Wat naamlooze misdaân bedreven
waarvoor gij heden lijdt?

Hoort, huilend als de baren
der rustelooze zeên,
holt door den nacht der tijden
't onsterflijk menschdom heen.

Wee! zwervende boetelinge
langs de eindelooze baan
door 't loodzwaar pak gedrukt van
der eeuwen euveldaân!

1885.

Digitized by Google

HANNIBAL.

Daar op den ruwen kant der Alpen, als een slang
in pijnlijk zwoegen opwaarts kronklend, wild omstoven
door sneeuwjacht, klimt langs steile rotsen, diepe kloven
het heir van Hannibal reeds uren, uren lang....

En ijslijk wordt de kamp en eindloos schijnt het sloven
en wroeten; wanhoop grijpt hen aan; wijl rang aan rang
bezwijken, huilt de wind den sombren doodenzang,
en 't oproer zwelt en 't leger staakt den tocht naar boven...

Vol spijt aanschouwt de held die laffe muiterij,
die 't reuzenwerk vernielt, zoo na bij 't doel gekomen;
hij spreekt: wat diepe toon van sombre razernij!

De ontgloeide scharen rukken de bergen over, stroomen
Itaaljen in; haar strijdzang dreunt als 't stormgetij...
Ginds, aan den Tiber, beeft het nooit verwonnen Romen.

1885.

Digitized by Google

GOLGOTHA.

Toen zwerfde ik langs het oord, uit welks onvruchtbre gronden
alleen de plant der wanhoop spruit; — waar niets meer zingt,
niet zelfs sirenenzang; — waar 't hart in 't ijdle zinkt,
daar ook het vreemd genot der treurnis is verzwonden.

Plots raakte een wiekgezoef me en 'k zag hoe, voor ons zonden,
nog 't godlijk boethout op Golgotha's heuvlen blinkt,
wijl 't brandend »sitio" door de eeuwen henenklinkt
en bloed op bloeddrop glijdt uit de ongestelpte wonden.

En 'k wendde 't oog naar Hem, die lijdt en heeft gelêen!
Uit eigen zwakheid is ontstaan ons eigen lijden:
Hij leed om de euvlen van de toekomst en 't voorheen.

En dorst ik, Jezus, u mijn dank en boetzang wijden,
ik hoopte — o mochte 't — dat, in 't lijden, wreed verduurd,
der wroeging vuurge kool mijn lippen had gepuurd!

1885.

Digitized by Google

CRUCIFEGETUR.

Des Libans ceders trilden bij de akkoorden
van 't Levend Woord. De palmboom wuifde zacht
over den Heiland, die de waarheid bracht
en Wien er hemelglansen 't hoofd omgloorden.

De jonge stralen van het daglicht boorden
door 's ouden werelds helledonkren nacht,
der heidnen oog verblindend door hun pracht,
en 't klonk: »Nooit sprak een stervling zulke woorden!"

Doch priesters schreeuwden wraak: — Hij had ze ontmomd!
en 't volk: — had Hij 't door wondren niet verstomd?
en hooger macht: — brak Hij geen slavenbanden?

»Ten kruisdood!" huilt het grauw, »ten schandedood!"
Hij treedt ter vierschaar heen, zoo godlijk groot....
— En de eedle rechter wascht zich kalm de handen.

1886.

Digitized by Google

DE KRUISIGING.

Kom op, kom op, daar is wat schoons te zien:
Daar wordt een man gekruist op Golgotha.
MULTATULI.

Een bende rukt ter bergkruin, de adelaren
van Romen aan de spits; — daar rond en achter
een wild getier, gejoel, gejuich: want boven wacht er
zoo'n heerlijk schouwspel! — Voort! Als woeste baren

golft alles opwaarts. — Midden in de scharen
strompelt een doodsbleek man, en ziet: de wacht der
soldaten zweept hem voort, en ieder tracht er,
door 't volk heendringend, toch hem eens te ontwaren.

Recht aardig! En daarbij, betraande vrouwen
omringen hem; zijn moeder ook en teeder
staart zij hem aan: — helaas! geknoopte touwen

doorstriemen 't lichaam, maar — nog eindloos wreeder
dan 't wreed gefolter! — Moeders blikken snijden
door 't stervend harte des gebenedijden

1886.

Digitized by Google

AAN EENE ONBEKENDE.

'k Liet door den schouwburg onbestemd mijn blikken waren
terwijl ginds de opera wegschemerde in de vert'.
Bewustloos scheen mijn geest en 't bleef me koud om 't hert.
Dan kwaamt ge — een lichtglans — voor mijn dolend
oog gevaren.

En eensklaps trilde een wonder zingen op de snaren,
een lang vermiste toon, die me optilde uit de smert,
muziek, die als een blauwe zee bewogen werd,
wijl — ster der hoop — uw oog er pinkelde op de baren.

O! in een zoeten droom verzwond ik toen en dacht
aan schaarsgedeelde vreugde en nieuwe levenskracht
en 'k zocht.... was mijn Sirene in 't toovermeir bedolven?

Heen waart ge! — en hortend, klotsend, huilend ging 't
akkoord
en stuwde weer mijn geest in sombre richting voort,
een naakt, ontredderd wrak, daar vlottend langs de golven...
1887.

Digitized by Google

ZOMERNACHT.

O! toen was er gedanst op dat verre gehucht,
in die schuren, omlooverd door kanten en boomen!
Nu verzwond, in de verte, 't bedwelmend gerucht
en wij keerden naar 't dorpjen, verzonken in droomen.
Zeg! herdenkt ge dien nacht nog, dien zomerschen nacht,
dien onmeetlijken hemel, in eindlooze pracht,
en dat veld in een zilvrigen sluier verloren,
en die zalige rust, die geen leven kwam storen,
dan 't gelispel der blaren, versmeltende zacht
in die golvende zangen van 't ruischende koren?

O! toen was er gedanst op dat verre gehucht!
Doch we keerden nu weder langs akkers en hagen.
Een verfrisschende veldgeur doorwaaide de lucht,
op den wiegenden wiekslag der winden gedragen.

Digitized by Google

Zeg! herdenkt ge dien nacht nog, dien zomerschen nacht,
toen wij dachten ... o, weet ik waaraan ge wel dacht?
Doch ik droomde van 't heil aan die boeren beschoren,
van hun levende vreugd, in geen weemoed te smoren,
en gij spraakt mij, natuur, met bedwelmende kracht,
uit die golvende zangen van 't ruischende koren.

O! toen was er gedanst op dat verre gehucht!
Doch nu keerden wij langzaam en zwijgend en teeder.
Aan uw boezem ontwelde er geen woord of geen zucht,
maar uw hoofdeken vleide op mijn schouder zich neder.
Zeg! herdenkt ge dien nacht nog, dien zomerschen nacht?
O toen heb ik een stond naar uw liefde getracht
en dan had ik zoo licht u mijn liefde gezworen!
Zie! daar wenkte de stad met heur lokkend bekoren
en mijn gloeiende kus bleef voor immer gesmacht
in die golvende zangen van 't ruischende koren.

O! toen was er gedanst op dat verre gehucht!
Doch gij waart een boerinne, gij slanke, gij blonde!
En ik was er een knaap, wel de stad eens ontvlucht,
maar wiens jeugdig gemoed nog die booze niet wondde.

Digitized by Google

Zeg! herdenkt ge dien nacht nog, dien zomerschen nacht?
O mij doomt hij zoo vaak in 't verweekte gedacht
met zijn zalige zoelte en zijn wonderlijk gloren.
'k Heb het ware geluk, o zoo dwaas! toen verloren,
en nu drijft, in 't verleden, een bittere klacht
op die golvende zangen van 't ruischende koren.

1887.

Digitized by Google

'k Heb u in smert gebaard en toch omvangen
met dubble vreugde, u aan mijn levensgloed
verwarmd, als telgjes nog zoo blij begroet
hoe wranger pijn den moederschoot mocht prangen.

'k Heb u met liefde omgeven, u gevoed
door 't rustloos zwoegen van mijn zielsverlangen,
de matheid van uw wassig weeke wangen
met 't rood dooraderd van mijn hertebloed.

Waarom, wen al mijn geestdrift in u gloeide,
wen heel mijn leven in uw leven vloeide,
in u mijn innigst wezen overging,

waarom, den strakken blik vol troostloos smachten,
omvat gij me eeuwig in uw bleeken kring,
o kindren van mijn ziel, o mijn gedachten?
1887.

Digitized by Google

Waarom uw blik mijn blik niet boeit?
Waarom uw lach mijn lach niet wekt?
Waarom niet heel mijn hart ontgloeit
bij 't schittren van de reinste schatten,
dat elk gemoed naar 't uwe trekt?

Eens zwom mijn ziel, als uwe ziel,
in wondre wonne en zonneschijn;
maar 't leven kwam, de sluier viel,
die 't al met tooverwaas omschemert,
en naakt bleef de aarde als een woestijn.

Gij drukt zoo argloos elke bloem
met wellust aan den rooden mond:
ik zocht den grond van liefde en roem;
wat bleef er van dat rustloos streven?
De geest ontgoocheld, 't hart gewond!

Digitized by Google

Uw leven is de kalme vloed,
die zeewaarts helt met zachte baar:
mijn leven is de zwarte vloed,
die negenmaal de hel omkronkelt
en wegvloeit... ik en weet niet waar...

Waarom uw blik mijn blik niet boeit?
Waarom uw lach mijn lach niet wekt?
Zeg, kan de roos, die 't graf ombloeit,
de koude lijken nog bekoren,
in blanke doodswâ neergestrekt?
1887.

Digitized by Google

ONTWAKING.

Zoo de koude winter het hart verkleumde,
zoo er logge wolken den geest bezwaarden,
dan, bij 't eerste lentegejuich, verscheurd de
knellende banden!

Naar het veld! Ginds baadt het in vollen zongloed;
't hart ontwaakt en zwelt er van lust; verrukkend
zingt in 't hoofd een wonnige droom en lenigt
knagende smarten.

't Water trilt wellustig bij 't windgefladder.
Iedre knop wordt bloem; de hergroende wouden
zwaaien zegepalmen en vlinders vonklen, —
vliegende bloemen!

Digitized by Google

't Frisch geboomte jubelt van vogelzangen.
— Geur en kleur en klank! — In het hart ook geurt de bloem der hoop: de vogel der vreugde klapwiekt
zingend ten hemel!

O natuur! o moeder! Op uwen boezem
wiegt gij liefdrijk uwe vermoeide kindren,
schenkt hun leven weer en verkwikt hen aan uw
krachtige borsten!

1887.

Digitized by Google

KERSTLIED.

Getoonzet door FRANS RÜHLMANN.

De nacht was zwijgend,
de nacht was donker
in 't veld van Bethlehem.
Geen stemme ruischte er,
geen sterre blonk er
op 't veld van Bethlehem.
Doch eensklaps trilden vreugdepsalmen
en hemelsch zongen de Englenkoren:
Daar is een Kindeken, een Kindeken geboren.

En herders zochten
vol blij verwachten
den stal van Bethlehem.
Ze aanbaden Jezus
met diep betrachten
ten stal van Bethlehem.
Hun hart sprong op van loutre vreugde.
Heil den Messias uitverkoren!
Daar is een Kindeken, een Kindeken geboren.

Digitized by Google

Drie wijzen kwamen
toen hergetogen
en zochten Bethlehem;
helblinkend rees er
een ster ten hoogen
en wees hun Bethlehem.
Zij knielden daar, in stille aanbidding,
en boden ruikwerk en trezoren:
Daar is een Kindeken, een Kindeken geboren.

Wij hooren immer
die psalmen klinken
om 't heilig Bethlehem.
Wij zien nog immer
die sterre blinken
op 't heilig Bethlehem.
Nog heel ons ziele streeft daarhenen;
Daar is ons 't eeuwig heil beschoren:
Daar is een Kindeken, een Kindeken geboren!
1887.

Digitized by Google

NAAR 'T WONDERLAND.

> En 't schoone omvatten in zijn reinste vormen,
> en altijd hooger, hooger willen streven...
> Hoe droef te ontwaken op het land der wormen!
> L. Buyst.

Naar 't wonderland der poëzie,
daarheen uw rustloos zielestreven,
waar bontgewiekte droomen zweven,
vol kleur en lijn en melodie.

Wanneer de sluimrende avond daalt
vlot ginds uw geest in neevlig droomen
en ziet er vreemde vormen doomen,
door warmen schemerglans omstraald.

Strakmijmrig blijven de oogen staren:
het onbepaalde vormt een beeld,
dat op het meer der droomen speelt
als Venus op het schuim der baren.

Digitized by Google

Bezieling beeft in 't scheppend stift;
uit duisternis is licht geboren
en heerlijk zal uw droombeeld gloren
in 't blijvende metaal gegrift!

Wen koortsig dan uw oogen branden,
het bloed, als vuur, door de aadren vloeit,
de polsen zwellen, 't harte gloeit,
de denkkracht rekt heur aardsche banden;

en toch géén kleur, géén klank, géén woord
uw denken, voelen, kan verkonden,
en de onmacht bloedt uit duizend wonden
en 't zinkend oog niet langer gloort;

spreek nimmer, vriend: »Vergeefs dat gloeien
voor 't schoone!" Zwelg dien wanhoopskreet!
't Is logen! 't Heilig menschenzweet
deed barre woestenijen bloeien...

Digitized by Google

Zie daar ge stervend waant uw gloed
en droog de milde levenswellen, —
zie eindloos breed uw strofen zwellen...
het is uw merg, het is uw bloed!

't Is wen, om 't zielloos werk verbitterd,
't geloof in eigen krachten faalt,
dat soms in 't hoofd een bliksem straalt,
die door den nacht der eeuwen schittert.
1888.

Digitized by Google

'k Ben vreemd te moede.... er vlot iets om me henen
als grauwe mistlucht in Novemberlanen;
'k ben droef te moede als een, de borst vol tranen,
met 't naar gevoel van nimmermeer te weenen....

'k Ben laf te moede.... o klaar in 't leven lezen,
o nimmer zich met mannenkracht omgorden;
o klaar besef van kunnen-zijn en toch-niet-wezen,
van willen-zijn en toch-niet-willen-worden.

Van op den grond der zee reikhalzend stijgen
en snakken naar de lucht, het licht, het leven,
en aan der wanhoop ijskorst blijven kleven:
daar aâmloos tusschen leven, sterven hijgen....

'k Ben droef te moede als een, de borst vol tranen
met 't naar gevoel van nimmermeer te weenen....
April 1888.

Digitized by Google

TER LEVENSZEE.

De jonge zeeman stapt aan boord:
het vaartuig danst in wilden lust;
daar spant de zeewind ieder koord,
wijl ieder zeil in ronding zwelt.
de morgenzonne kust en sust
het kleurig deinend waterveld.
der borst ontgalmt een breed »hoezee!«
ter schoone zee, — ter levenszee!

De kloeke maat, met glanzend oog,
aanschouwt de grootsche oneindigheid,
oneindig diep, oneindig hoog,
oneindig ver in 't vlak verschiet.
Maar hij, ten driesten kamp bereid,
— want vreezen, aarzlen kent hij niet —
voert eindelooze geestdrift mee
ter wijde zee, — ter levenszee!

Digitized by Google

Doch aaklig komt het stormweêr op:
een huivring gaat langs d'oceaan....
Hij jubelt op der golven top
en tergend wordt zijn overmoed.
Doch, ras is 't met den knaap gedaan;
daar faalt zijn hand, daar mist zijn voet!
Een golfslag rukt hem redloos mee,
naar 't diep der zee — der levenszee!

Een plank! Hij grijpt ze en roept, ontzet:
»Ter hulpe!« Och verre is 't vaartuig heen!
Waarom dien dwaze toch gered?
Wat zocht hij anders dan den dood?—
Nu dobbert hij daar gansch alleen;
maar 't bloed is warm, de kracht is groot,
en moedig streeft hij naar de reê,
langs 't vlak der zee — der levenszee....

Zoo duurt en duurt het immer voort;
zijn arm wordt zwak en koud zijn hart.
Hij roept: geen echo die hem hoort,
geen lichtbaak in het vergezicht!
En, razend schier van spijt en smart,

Digitized by Google

nog eens den blik omhoog gericht,
dan, met een laatste zielebeê.
in d'afgrond neer der levenszee!

Maar, zie! Een flikkring toont hem land;
de redding schemert voor zijn blik;
een reuzenstrijd brengt hem aan strand,
maar henen is zijn laatste kracht!
En thans, nog dwaas en stom van schrik,
en d'eedlen gloed in 't hart gesmacht,
aanschouwt hij, machtloos, van de reê,
die booze zee, — de levenszee!
Maart '88.

Digitized by Google

's MORGENS.

Gelijk om 't woud daar bleeke neevlen hangen,
waart om mijn geest de mist van mijne droomen,
en, dauwzwaar als de mijmerzieke boomen,
zijn mijn gedachten loom nog en bevangen.

Flus gaat de tintelende strale komen
die 's nevels ziele zal in dropplen vangen:
doet ooit de zon, in parelende zangen,
mijn wazig mijmren vonkelen en stroomen?

Zie plots 't ontwakend bosch de blaadren reppen
en — groene vooglenzwerm aan 't vleugelkleppen —
zijn takken zwaaien, frisch in de uchtendklaarheid!

Waak op, mijn ziel! Goud zijpelt langs de kimmen
en doet uw wiek van diamanten glimmen;
de breede lichtstroom voert u op ter waarheid!
1889.

Digitized by Google

DE XIXe EEUW.

(Fragment).

Klonk ooit, door heel den loop der tijden,
een strijdkreet, zoo verstommend grootsch,
vol woeste vreugde en maatloos lijden,
ja! levensstemme en stem des doods?
Al wat het menschenhart gevoelde,
al wat het menschenbrein doorwoelde
in d'immer wisselenden kamp
van d'eeuwge botsing der gedachten,
die volkren aangreep en geslachten,
trok in een enklen stond te zaam.

Van Noord tot Zuid, van Oost tot Westen,
smeult als een licht ontplofbre gloed.
Een lont wordt achtloos neergesmeten:
daar stijgen vlammen, rood als bloed.
Dra zullen ze in haar vuurgen kluister
heel de aarde omprangen. Zal de luister

Digitized by Google

van 't gloeiend, loeiend vuurgevaart,
dat henengolft door land en zeeën,
het einde vieren van ons weeën,
de laatste flonkring zijn der aard?

Neen! 't zal de vuurdoop zijn der wereld,
verjeugdigd stijgend uit den gloed,
met jonger glanzen 't hoofd omschitterd,
met frisscher kracht in 't jonge bloed.
Verteerd is dan de snoode logen:
de waarheid, gaaf door 't vuur getogen,
blinkt, als een pure diamant,
dan weer in onverdoofbren luister,
breekt stralend door der wereld duister:
de mensch herwint zijn vaderland!
1889.

Digitized by Google

LANGS ZOMERVELDEN.

Langs zomervelden wil ik zwerven,
waar hemelreine liedren zingen,
die tot den grond des harten dringen,
langs zomervelden, waar het koren
goudglanzig deint in wijde golven,
vol kollen, in die zee verloren,
roodlachend nu, dan weer bedolven.

Langs zomervelden wil ik zwerven,
oneindig breed als Oceanen,
waar nooit de blauwe sferen tanen,
geen woud begrenst de verre kimmen;
waar, boven 't wereldsch kleine en booze,
de ziel, in 't warme licht aan 't klimmen,
gansch wegsmelt in het eindelooze.

Digitized by Google

Langs zomervelden wil ik zwerven,
waar, uit den hoogen, 't heimvol duister,
doorzilverd van den starrenluister,
neerzinkt als dauwvocht zoet en lavend;
waar starren liefdevonken wekken,
en, in den weeldevollen avond,
onze armen zich ten hemel strekken.

1889.

Digitized by Google

LEIER UND SCHWERT.

Wie kühne Krieger jetzt, mit Glutblick trutzend,
In Rhein sich stellend, heben ihre Schäfte,
So stell auch Krieger, zwar nur nachgeäffte
Geharnischte Sonette ein paar Dutzend.
RÜCKERT.

Toen Rome, losgestormd op volksverderven,
Germanjes woudenzoom ging overschrijden,
greep 't koor der barden, Wotans lof gewijden,
èn knots èn harp om lauwren te verwerven.

Geen harp slechts om den bloedgen kamp te omzwerven
en, andren prikklend, slag of stoot te mijden;
wie 't strijdlied zong moest zelve durven strijden,
wie heldendood verhief, zelf kunnen sterven!

Digitized by Google

U, Koerner, roem! die Duitschland warm gezongen,
en 't bliksemstaal met heldengreep gewrongen,
en 't gloeiend schrift hebt met uw bloed bezegeld.

Maar hij, wiens jagend hart in drift ontbrandde,
die slechts sonetten heeft ten strijd geregeld,
hij wees onsterflijk tot zijn eeuwge schande!
15 Juli 1890.

Digitized by Google

MATER DOLOROSA.

Nu was de lange marteltocht voltogen,
de kelk met gal en edik leeg gedronken.
Zijn doodsnik schudde de aarde, wijl zijne oogen
nog liefdevol zijn beulen tegenblonken.

Verdiende ooit moeder zulk een mededoogen?
Moeder der smarten, zwijmend neergezonken,
Gij in uw Zoon, Gods Zoon, gehoond, bespogen,
met lijf en ziel aan 't schandhout vastgeklonken!

Hij boette om de euveldaden aller tijden:
Zijn minste smart heeft u de ziel doorsneden.

Oneindig als Zijn God-zijn was Zijn lijden:
oneindig kan zich 't moederhart verbreeden,

en sterk om zelfs Gods doodstrijd meê te strijden,
zijt ge als vergodlijkt uit Zijn dood getreden.

1890.

Digitized by Google

NAAR LINKEBEEK.

Zomergoud smelt in den kroes der korenzee;
streelensziek ritselt ze om ons met listig spel,
daar we nu 't kronkelend pad bestijgen,
achtereen, naar de kruin.

Daarbeneên rust, in zijn tent van donker groen,
't koele dal, even ontvlucht, en doet den blik
weiflen in wislend verlangen tusschen
stil genot, steiler vlucht!

Hooger streeft, nimmer voldaan, het gloeiend hart;
hooger zwoegt, rood van den tocht, de drieste bent.
Hijgend betreên we den rand en drukken
's heuvelvlaks zachten zonk.

Digitized by Google

Langs der kom mollige bocht verlokt en leidt
ginds de baan waar, in een wrong van wingerdloof,
loom van de gloeiende zon, de hoeve
sluimert haar zwoelen slaap.

Droomenzwaar slentert de weg, van els en vlier
frisch omgeurd, heen om de woon, en — schielijk stom —
zien we, als het land van belofte oneindig,
't vergezicht blauw ontrold.

Veld en wei, heuvel en dal, en vlakte en woud,
immervoort, vloeien ineen met grootschen zwier
golvend tot d'uitersten rand der aarde...
Verder door dringt de geest.

Ginds gewis, binnengereisd in 't blauw verschiet,
achter 't warm weemlend gestoei van aarde en lucht,
plukt men, van geurigen twijg, de bloeme van
zoete rust, zielevreê.

1891.

Digitized by Google

SCHEPPING.

Omruischt van zangrig bladgefluister,
door 't mystisch spel van licht en duister
omtinteld met een stralenkrans,
komt ge als een nevelschim gegleden,
nog vormloos ver... maar diep aanbeden
in uw aanstaanden schoonheidsglans.

'k Voel uw bezielende adem waaien
van verre. Ziel de bloemen zwaaien
u 't kleurig, reuzig geurenvat.
't Hosannah dreunt van boog tot bogen
of 't woud, in twijg en stam bewogen,
met mij u huldigde en aanbad.

Gij zijt gekomen... heel mijn wezen
trilt vreugdedronken... 'k grijp — gerezen
tot u — naar u, zoo trouw verwacht,

Digitized by Google

ter vuurge omarming ... vruchtloos pogen!
Uw vorm is wind ... uw schijn is logen ...
een hersenschim ... een droomgedacht ...

O! heerlijk beeld der ijdle droomen!
'k Wil u doen leven, u doorstroomen,
u sterken met mijn levensgloed:
mijn vleesch zal smelten, 't harte bloeden,
om u te vormen, u te voeden,
mijn eigen kind, mijn vleesch, mijn bloed!

En 'k juich, daar de adem mijner longen
uw borst doet golven, — opgedrongen
van al wat mij daarbinnen beeft;
daar u de bloedstraal van mijn harte
dooradert, — u mijn liefde en smarte
en hooger hoop in de oogen leeft.

Uw blik, waar donkre glanzen zweven,
voert op een stroom van wonder leven
mijn ziekelijken schoonheidszin.
Kom! laat het waas der stille droomen
zachtlokkend om uw teerheid doomen
en treê, hooghartig, 't leven in.

Digitized by Google

Mijn kind! Geen liefde moet ge er winnen:
geen kan u toch, als hij, beminnen,
wiens hart u sprong tot levensbron;
maar, hem begrijpend in uw wezen,
zal m' in uw sprekende oogen lezen
al wat hij-zelf niet zeggen kon ...
1891.

Digitized by Google

DE STRIJD.

In mijn boezem trillen klanken
uit het eeuwenoud verleden;
woestverwarde tafereelen
komen voor mijn blik gegleden:
— forsche, langvergeten zangen,
dringend door de verre tijden;
bloedgekleurde visioenen
van doorzwoegde reuzenstrijden....

Wilde strijd! verjong mij 't harte,
zweep mij moed en kracht door de aadren
en doorgloei mijn laffe leden
van de groote ziel der vaadren!
Rol mij door uw zwellend bloedbad,
levensbad voor hart en spieren!
Zwaai me om 't vurig stralend voorhoofd
't rood geklapper der banieren!

Digitized by Google

O! in 't woelig stormgebulder
als een krachtige eik daar pal staan
waar de onwrikbre voorzaat stond;
al de levenssappen putten,
liefde en geestdrift, haat en strijdzucht,
uit den heilgen moedergrond!

Al de wenschen, driften, tochten,
idealen, visioenen,
van een volksstam, kloek en vroom,
in zijn harte voelen bonzen,
in zijn hoofde voelen branden
en zijn eigen ik versmelten
in den breeden liefdestroom!

Voortgestuwd door 't grootsch verleden,
al zijn ziels- en lichaamskrachten
drijven naar een edel doel!
Door zijn breedst en innigst wezen
— godenwellust! — voelen sidderen
de eindelooze liefdetrilling
van heel 't menschelijk gevoel!

Digitized by Google

Strijd! o milderende strijd,
waai om mij uw vredevanen!

O! de zegepraal zien naderen
na een koen doorstreden dag;
't voelen aan zijn forscher adem
en zijn kloeker hamerslag!

O! de zege hooren schetteren
in het schel bazuingeschal,
daar de vijand huilend heenvliedt
door het bloedig scheemrend dal ...

O! tot stervens toe gewonde,
onbewust van later leed,
ongedeerd door later lafheid,
zijne ontvlamde ziel doen stijgen
in den eersten jubelkreet!

Strijd! o zegerijke strijd,
wind mij in uw glorievanen!
1891.

Digitized by Google

DE GOUDEN VLOOT.

Een roode haven laait, in de avondkimmen,
die purpren kust, omschuimd van koperbaren.
Geen blik kan echter langs de zeeën waren,
wier rosse weerschijn aarde en lucht doet glimmen.

En duizendtintig, wolkenvormig, varen
ginds wondre schepen; vuurge masten klimmen
door fulpen zeilgezoef...
— O! zaalge schimmen,
gij moogt mijn droom in vollen glans ontwaren! —

Breed woelt een wieling door de ontgloeide reede,
en voert het weemlend bootgewriemel mede,
dat naar de onzichtbre zee den steven wendde.

Mijn wenschen, moe van mogelijke dingen,
omzwieren vlug, in wilde vreugdekringen,
de gouden vloot, die zeilt naar 't onbekende....

1892

Digitized by Google

DE TORENS.

Ze rijzen, rijzen, hier en daar verspreid,
de hooge torens in de vlakke velden, —
als baken van gevoel, die wisheid melden
langsheen de duiz'lingwekkende eeuwigheid...

Hen ziet de zwerver, tot de zon verscheidt,
opdagen, of ze beurtlings hem verzelden.
Wen nacht en stilte en vreemd geruisch hem kwelden,
klinkt nog hun stem, die troostend hem geleidt.

'k Ging door een land van smarte... Vaak bezweken
mijn krachten... Immer vond ik, 't pad ontweken,
een richtbaak voor mijn stappen, mank en krank,

en stronkelde ik in wanhoop soms verloren,
dra viel door 't duister, uit een hoogen toren,
diep in mijn ziel een verre klokkenklank.

1892

Digitized by Google

NAGLANS.

Wanneer, in 't dalen, nog de zonne draalde en beidde
en als een stervend hart in 't kwijnend Westen hing,
was 't dan haar bloed dat vloeide, of was het de aard,
die schreide,
de troostelooze, daar heur glorie henenging?

Zie! Langzaam krimpt de gloed, die laaiend zich verbreidde,
en smelt allengskens tot een bleeken, bleeken kring,
die, lang nog scheemrend aan den verren rand der heide,
de insluimrende aarde omwaast als een herinnering.

O! toen ik, bij uw droef vertrek, te sterven meende...
— Ik weet niet of gij minde, ik weet niet of gij weende,
maar innig brandend, als mijn liefde, was mijn smart.

Doch eind'lijk week de pijn, die diep en vlijmend griefde,
wijl niet mijn liefde, maar 't herdenken aan mijn liefde,
als zoete weemoed glimt om 't ingetogen hart.

1892

Digitized by Google

ZOMERAVOND.

O zomeravond, smachtend neergevlijd
op 't gele veld, in 't Westen goudgetint...
Teerkreunend ruischen van den avondwind,
die langs de vlakte in zwaren weemoed glijdt...
O melodie uit lang verleden tijd,
waarvan ik zin noch woorden wedervind...

O rust, o stilte, blauwige avonddoom!
Doorzichtig ligt ge op verre velden neer...
zoo schouwt mijn geest de beelden van weleer
door 't wazig scheemren van een weeken droom.
't Verleden rimpelt, onbepaald en loom,
— verzonken stad in 't stilgevallen meer.

Verheerlijkt glinstren! onbereikbre trans!
O vloeiend zilverlicht zoo hoog verbreid...
Den zwoelen nacht doortrilt uw majesteit,
de aarde is een matte weerschijn van uw glans;
zacht om mijn slapen vloeit uw stralenkrans;
mijn zwellend harte vult de onmeetlijkheid.

1892

Digitized by Google

BEATRICE.

1892

(Fragmenten).

Digitized by Google

Digitized by Google

I.

Onzichtbre leidster mijner stille jeugd,
o gij, wie slechts de ontluikende oogen zagen,
toen, plots opborlend, wilde levensvreugd
mijn bruisend bloed in rooden gloed deed jagen.

Mij trof uw glans van waarheid en van deugd,
maar 't hart was van de wereld, en uw tragen
doch wissen tocht, door 't eenig doel verheugd,
versmaadde ik om me op eigen weg te wagen.

't Oneindge baadde in maagdelijken glans:
hier 't schemerzicht der aardsche paradijzen,
ginds 't wijkend weemlen van d'onpeilbren trans.

Gij woudt me 't enge en steile bergpad wijzen:
mijn' geest bekoorde uw strenge woordenval,
maar 't harte sprak: »'k Ben meester van 't Heelal!«

Digitized by Google

II.

En 'k ging:
daar brak, aan de kimmen,
als uit reuzige vlammenbron,
een stroom van gouden wateren
uit den gloeienden mond der zon.

Daarboven ontvouwde de hemel,
— als een tent voor den rijzenden dag —
in grijsgeschaduwde plooien
de azuren lentevlag.

En de aarde deinde en deinde
in groene en groene pracht;
heur zwangere boezem zwoegde
van zwellende barenskracht.

Een blanke, doorzichtige frischheid
omwasemde 't vergezicht,
en glinsterde als diamantstof
in 't wemelend zonnelicht.

Digitized by Google

Eéne eindloos levende tintling!
Eén trillen van liefde en lust!
De vreugde klapte op, als een vlinder,
die al de bloemen kust.

Al de uchtendliedren zongen
van leven en zalig-zijn,
en oog en harte dronken
den blonden morgenwijn.

Bedwelmend steeg hij naar 't hoofde
en vloeide in de aderen rond...
. . . . . .
't Was de eerste dag der wereld!
't Was de eerste morgenstond!

Digitized by Google

III.

En 'k sprak:

O! voer mij ver, heel ver van de aarde,
waar nooit de mensch zijn dorre stelsels baarde,
de pijl der denkkracht brak op onvermogen;
— waar 't maagdlijk onbekende, voor mijne oogen
vreemd glanze als 't exotieke zonnebranden
op wijd ontwaarde en onbereikbre stranden;
— subtiele vergezichten van gedachten,
én vorm én kleur steeds van mijn sehnend trachten,
en weerglans van mijn vluchtigste gepeinzen,
in ideale lijnen lokkend deinzen,
en immer nieuw en toch dezelfde tevens,
bestendig wislen als het doel eens levens
in 't wislen toch gestuwd naar 't zeker einde.

O ginds mijn' droom voortdroomen tot dàt einde.

Digitized by Google

IV.

En eens. . . 't was avond. . . 'k had zoolang gezworven
langs dorre velden, zonder lucht noch leven.
Geen einde blonk voor 't uitgeputte streven.
Mijn kracht bezweek, mijn hoop was uitgestorven.
'k Heb in vertwijfling 't smeekend oog geheven
en, driemaal 't hart mij slaande, 't diep bedorven,
u teer aanroepen en uw min herworven,
want liefdevol kwaamt gij me naderzweven.

Uw hoofd omstraalde een glans van hemelvonken.
Gij hebt mij levensbrood en -drank geschonken,
het schijngewaad der strengheid afgesmeten,

mij als een kind aan 't kloppend hart getogen,
en 'k heb gelezen, in uw minnende oogen,
dat alles was vergeven en vergeten.

Digitized by Google

V.

In gele tinten smelt het avondrood
en 't daggeluid versterft in stilte en vreê.
Daar trilt een zang en tilt mijn harte meê
naar 't land der droomen, boven smart en dood.
Onleschbaar brandt weer de oude liefdedorst;
verlangen woelt onstuimig door mijn borst.

O mocht ik eenmaal u in de armen drukken,
gij vlekkelooze maagd, gij beeld der vrouwen,
gij uit mijn ribbe en uit Gods aâm geboren!
Geen andren stervling zal uw zoen verrukken,
geen zult ge, o bloeme, uw geurenkelk ontvouwen;
de mijne zijt ge alleen, mijne uitverkoren!

Ik voel dat gij aan mij, aan mij behoort,
dat gij mij wacht en ik u eenmaal vind
en niets ons scheiden zal in eeuwigheid;

Digitized by Google

dat mij geen laffe rust, geen vreê bekoort,
voor ik, in u verzinkend, gansch verzwind
in hooger vreugde, die van wellust schreit.

O voorwerp van mijn zwoegen en mijn smachten,
waar is mijn stap niet rustloos rondgeschreden?
Hoe meer ik zocht, hoe dieper ik verlangde.
Ontembaar ging de stroom van mijn gedachten
naar u, ontembaar... 'k Heb gedwaald, geleden
voor u, die 'k nooit aan 't jagend harte prangde.

Door stad en veld ben ik u nagetogen!
In 't wislend spel der diepe maagdenblikken,
in morgenglans en avondschemeringen
vorschte ik u na, door 't hopen reeds bewogen,
en toen ik waande uw godlijk beeld te omstrikken
vond ik dat de armen maar een droom omvingen.

Eens voelde ik louter goedheid om mij waaien
en voelde u zoo nabij, vol zaalgen vrede,
of reeds uw palmen op mijn voorhoofd rustten.
Om slanke leden zag ik plooien zwaaien,
mijne armen strekten zich, mijn lippen kusten....
Traag zwichtte 't beeld der zinnen voor de rede.

Digitized by Google

En weder ging de tocht, de bange tocht,
o! de enkle nog, waarin ik vrede vond,
en schooner reest ge in 't mijmerend gedacht,
dat dieper leven in uw oogen zocht
en malscher lokken om uw slapen wond
en steeds u tooide in nieuw ervaren pracht.

En uit mijn tranen welig opgegroeid,
en op mijn zuchten hooger opgevoerd,
dooraderd door den golfslag van mijn bloed,
hebt gij steeds vuurger in mijn geest gegloeid,
hebt gij steeds dieper mij het hart geroerd,
gij, de Eenige, eeuwig waar en schoon en goed.

Gij blijft zoolang, zoolang.... Wie schat den tijd
des lijdens, dat uit eindloos wachten sproot?
Nog is mijn liefde frisch als d' eersten dag.
Mijn hart, zoo vaak bezweken in den strijd,
herleeft in forscher jeugd uit elken dood
en 't klopt nog met denzelfden aderslag.

En ziel Gij kwaamt, die 'k in vervoering zag.
Hel klonk uw stemme door den milden dag.
Gij droegt de gansche wereld in uw oog,

Digitized by Google

heel 't schoone en vrije leven in uw lach,
en 't scheen me of alles wentelde en bewoog
en ééne heerlijkheid 't Heelal omtoog.

Kom weer tot mij; voel hoe me 't afscheid griefde!
Maar wendde ooit 't Lot door menschelijk geween?
Op uitverkoren hoofden daalt alleen
de groote kalmte der voldane liefde.
U heb ik slechts op aarde en anders géén,
u, die te ver zijt voor mijn zwakke schreên.

En toch in u slechts vind ik vrede en kracht,
en stalen wil, onwrikbren heldenmoed.
In u wordt heel mijn streven groot en zacht,
de geest gelouterd, 't hart oneindig goed,
mijn smachtend lied een luid triomfgeschal,
o eeuwge liefde, o polsslag van 't Heelal!

Het duistert langzaam... Zie! de starrennacht
trilt als van diep gevoel en vreemde smart.
Een adem van mysterie, lavend zacht,
giet zwaren weemoed door die donkre pracht,
en enkel klopt, hoe mat en moegesard,
't onstuimig bonzen van mijn gloeiend hart.

Digitized by Google

Digitized by Google

WRANGHEID.

Ik heb weer, tuk op de oude mijmeringen,
't bevallig kronkelende dal doorloopen,
waar eens mijn kinderlijke stappen gingen
in dartlen levenslust en dwepend hopen;

bij d'ommezwaai der heimelijke paden,
weer eensklaps de onverwachte vergezichten
zien scheemren, die in blauwe dampen baden,
en eens, zóó lokkend, voor mijn treden zwichtten.

Het goud des avonds vloeide van de delling,
waarboven 't geel azuur des hemels trilde;
geen droom meer, die me, stijgend langs de helling,
in rusteloozen gang naar hooger tilde!

Digitized by Google

'k Ontwaarde, van den rug der heuvelketen,
weer 't oude kalm gehucht, welks lage daken
zoo vreedzaam hurkten, grillig rondgesmeten,
en rood en ros van 't schuine zomerblaken.

Nog kon mijn blik langs wondre lijnen zweven....
Geen bloem van liefde is in mijn borst ontsproten.
Geen traan van weemoed deed mijn wimpers beven:
mijn ijskil harte en heeft niet meêgenoten.

'k Zag, onverschillig, veld en boomen glijden;
geen frischheid! ook geen lust tot verder streven.
O wrangheid! half maar voelen, half maar lijden,
verdorde schakel van 't oneindig leven!

1892

Digitized by Google

En verre tochten gaan en zullen gaan....
En schepen varen heen en zullen varen...
En oogen staren na en zullen staren...
't Slaat wild, mijn harte, en wilder zal het slaan!...

Geen woud, doorkruist van wegel, baan en laan,
— een oerwoud!.. Ach! een droom, die op kan klaren,
en is geen droom; vervulde wenschen baren
steeds nieuwen wensch, en 't kan niet stille staan,

mijn hart, en 't gaat en gaat van in der eeuwen,
en bouwt en bonst en breekt en bouwt, en tart
al wat gewoonte en wisheid tegenschreeuwen,

zoekt smart in vreugde en dan weer vreugde in smart,
— week kinderhart, ontembaar hart der leeuwen,
mijn menschenhart, — o menschdom in mijn hart!...
1892

Digitized by Google

HOOGMOED.

I.

In 't hoog geheim van 't grondelooze wezen,
ter kruin, omvloeid van de eeuwge morgenlichten,
is 't door geen Lot of Wereld te verwrichten,
't verheerlijkt Ik in glorie opgerezen.

En voor 't Algoede-Alschoone, 't Onvolprezen,
gaan duisternis en schemeringen zwichten,
en stijgt, uit d'immer nieuwe vergezichten,
de psalm van vreugde en weeën uitgelezen.

'k Voel me eeuwig boven 't eigen mensch-zijn gloren,
en ginds het klein, heel ver gekriel der menschen
op aarde, in mijn oneindigheid verloren.

Naar de eigen glorie vlammen liefde en wenschen,
en 'k voed — o bloedwet door mij-zelf geschreven! —
mijn eigen God-zijn met mijn eigen leven.

Digitized by Google

II.

Uit zelf-behagen in mijn doen en trachten
heb ik de dingen naar mijn beeld in 't leven
geroepen en aan alles van mijn krachten
en diep gevoel den stempel ingedreven.

Met hooge goedheid loon ik 't laag verachten
der schepslen, die mijn liefdewet weerstreven.
'k Voel deernis met hun vreugde, met hun smachten,
want 't is toch mijn wil, dat ze aan de aarde kleven.

Mijn adem waait langs de ongemeten zeeën,
waait door het matelooze ruim der tijden,
van liefde zwanger, eindloos zwaar van weeën;

en 'k voel een klagen uit de onpeilbre verte
opstijgen tot mijn innig hoog verblijden,
— stem van 't Heelal... stem van mijn eigen herte.

Digitized by Google

III.

Mijn Godheid weeft het stevig rag der draden,
de onvoelbre draden, die mij-zelf omgeven.
Aan 't oude streven hangt het nieuwe streven,
op de oude daden stronklen nieuwe daden.

En hoop en liefde, wanhoop en versmaden,
't wordt tot éénzelfde keten saamgeweven.
Nauw buiten mij, tot eigen goed, gedreven,
zoek ik mij-zelven weer, met rouw beladen.

En 'k voel het rustloos in mijn eigen klossen,
het wentelboutje, en 't net des levens spinnen,
het staalnet, waar me géén kan uit verlossen.

Mijn Godheid, tronend — o zoo stout — daarbinnen,
U smeek ik — 'k heb U de almacht toch geschonken —
den band te slaken door U-zelf geklonken.

Digitized by Google

IV.

Mijne almacht is onmachtig. — Uit mijn hert
was kracht van trots ontstaan, die onmacht baarde.
Het beeft en schokt en brokkelt waar ik terd
in rood verlangen langs mijn zwenkende aarde.

Wat ben ik? Wat is Schoonheid, Liefde, Smert?
O twijfel! 't Hoog gevoel van eigenwaarde,
en alles wat uit mij geboren werd
zinkt weer in 't Niet, dat droom noch Godheid spaarde.

Mijne almacht in het stof! 't Heelal een logen!
en eeuwig Niet in 't hart, en zelfs geen pijn....

En vóor den kouden, drogen blik der oogen,
de aarde en de menschen, zielloos als ze zijn!

Ik voel, o God! in deemoed neergebogen,
den zachten weemoed van uw verren schijn.

1892

Digitized by Google

Mijn hart klopt hoorbaar in den zwarten toren,
boven de straten en haar dof gerucht,
en 't hijgt in zwenkende en geknotte vlucht
en klaagt in klamme duisternis verloren....

Mijn harte weeklaagt in den zwarten toren,
al zijne smarten in de jammerlucht
uitweenend in een langen stervenszucht,
en weer tot nieuwe jammerklacht herboren.

Hoor! 't is mijn hart, dat zij te morzel trekken,
dat, afgebeuld van 't pijnlijk vezelrekken,
in d'eeuwgen nood der aarde om deernis schreit,

en boven hen, die 't martlen, hoog verheven,
hoog boven menschenlust en vreugdeleven,
zijn zwaren rouwmoed langs de steden spreidt.

1893

Digitized by Google

O weest mij goed, gij die mijn vrienden zijt
of simpel menschen, die de menschen mint;
ik ben zoo zwak, zoo droef, zoo lafgezind,
zoo zonder veerkracht in den mannenstrijd.

Ik ben als 't arm verlaten zwervend kind,
dat om zijn heengegangen moeder schreit, —
steeds zoekend dat heur stem zijn ziel verblijd' —
en haar niet vinden kan en nimmer vindt.

En 'k weet dat ik haar nimmer vinden zal,
en streef toch voort, met starren kinderzin,
trots menschervaring als geen' mensch geviel.

O weest mij goed in 't luid en ruw geschal
dier mannen, forscher in hun menschenmin
dan 't droefstil kreunen van een kinderziel.

1893

Digitized by Google

Mijne eeuwge ziel, in 't rustelooze streven,
opgaand en dalend als de onvatbre golf,
die voortgestuwd en weer teruggedreven
ter wijde zee, zich-zelf een grafsteê dolf
om, weer naar boven wentlend, om te spranklen
in 't gouden licht der zon, — mijn eeuwge ziel,
waarop zoo schaarsch Uw gouden zonlicht viel,
hijgt wild naar U, mijn God, in 't bochtig zwoegen,
en kent U, noch en ziet U, maar zij voelt
Uwe almacht en verneemt, met liefdebeven,
Uw mildheid aan elk toppunt van haar leven.

1893

Digitized by Google

O klamme koude, die me 't krimpend herte
beklemt, en 't àl ontzielt en mijn gedachten,
als bloemen, dor voor ze in de zonne lachten,
doet nederbuigen onder 't lood der smerte,

— doet nederbuigen in wanhopig smachten,
zoo droef, ach, o zoo droef, tot haar verterte
de tred des wandlaars, onbewust hoe 't herte
toch pijnlijk krimpen kàn om al die krachten

verloren en niet eens dat lied gezongen,
vol liefde ruischend van miljoenen tongen
en rijk van ingetogen zieleleven.

Mijn hoofd valt zwaar, mijn stramme handen beven;
'k voel onmachtstranen in mijne oogen schieten
en heel mijn leven door mijn vingren vlieten.
1895

Digitized by Google

Ik voel mijn leven door mijn vingren vlieten,
dat leven zonder liefde en zonder zegen,
en de allerlaatste hoop dit hart ontschieten,
zoo afgebeuld langs alle martelwegen.

Geen trouwe borst zwelt ooit de mijne tegen;
geen milde hand zal mij genadig gieten
den zoeten wijn des levens. — Kalm bewegen
in teer genegen zijn en zacht genieten! —

O droom van hooge schoonheid, die mijn schreden
voorlichtte, — tot uw puursten glans gerezen
vervliet ge allengs....
En 't jammerlijk verleden
jaagt stormend door de diepten van mijn wezen,
in zulk een koorts van haat en woede aan 't loeien
als stond heel de aarde in vlammend bloed te gloeien.

1895

Digitized by Google

Op 't wilde golven van mijn boezem gaat
de deining van mijn donkere gedachten,
onstuimig zwellend in dees nacht van haat
en razernij, met ongekende krachten,

en steigerend ten hemel op, al 't kwaad
hem tegenloeiend, dat ze aan mij volbrachten,
al wat mijn ziel met grimmige onmacht slaat
en naamloos leed dat niemand zal verzachten.

En lijk de storm, aan 't toppunt van zijn kracht,
zijn duizend stemmen breekt in eenen, éénen
oneindgen kreet van woede en toch weer zacht

gaat strijken en aan 't strand in kreunend stenen
uitsterven, zink ik neer, uit al die kracht,
in hopeloos gebed en machtloos weenen.
1895

Digitized by Google

Hoe eindloos lang die nachten van ellende!
hoe lang nog in 't verschiet de dag die naakt,
nu 'k, uit den korten koortsdroom half ontwaakt,
mij oprichte en den blik naar buiten wende.

't Is dag, maar toch geen dag voor mij, die kende
den vollen luister, die 't Heelal doorblaakt:
zie, alles treurt zoo mat, zoo dor, zoo naakt...
Maar dat de zon me een enklen hoopstraal zende

en 't schijnt me of weder, in 't verdord gemoed,
iets op gaat wellen en zijn vreugde spreiden
in en rond mij in gouden zomergloed.

En 'k wou zoo graag de minnende armen breiden
en weer het gansche leven benedijden,
met al zijn smarten nog in kracht zoo zoet.
1895

Digitized by Google

'k Wou laten wat me aan leven rest uitvloeien
in melodie zoo teer als 't zacht geklater
der spelensmoede bron, in 't groote water,
na schuimend stortgedruisch of kronklend stoeien,

heur laatste leven loozend... Want wat baat er
mijn harte nog, nu al zijn edel gloeien
om niet is en géén hoop het meer kan boeien
dan zoete dood wat vroeger of wat later?

Ik heb zooveel bemind met grooten hartstocht;
mijn ziel, die 't hoogste in vreugde en 't hoogste
in smart zocht,
zinkt machtloos tot op de onderlaag van 't leven,

en vraagt nog enkel, na dat rustloos wanken,
zij die zich in haar volheid zocht te geven,
wat rust, en sympathie, en zoete klanken.
1895

Digitized by Google

Nu 'k u voorbij zie gaan in bleeke reien,
gij weeke kindren van mijn droef gemoed,
die nooit met de andre gingt uit spelemeien,
— bloô knaapjes in een hoekje, die, schuw, mijen
't wild spel der makkers dat hen siddren doet; —

nu 'k thans u zie in rouwstoet voortgetogen,
voel ik, zóó diep ontroerd, mijn jeugd daar treên,
onuitgesproken, ja, hoe fel bewogen,
maar duidlijk in uw tred en in uw oogen,
heengaan, voor immer heen, voor immer heen....

Zoo arm aan leven, en toch rijk aan leven,
rijk in heurzelve maar zoo arm voortaan,
als wie zijn schatten kwistig heeft gegeven,
maar niets voor later spaarde om voort te streven
door banger dagen en langs ruwer baan;

Digitized by Google

zoo rijk aan lijdensvreugde en vreugdelijden,
die bleek van trilling greep naar àlgenot,
roodgloeiend stormde in alle menscheustrijden,
maar nooit heur innigst-zelve liet ontwijden,
door dwang van buiten of door dwazen spot.

Ik voel die dierbre jeugd met u verzwinden,
voor immer henengaan, voor immer heen...
mijn zielekindren, o mijn diep beminden,
geen troost meer zal ik in uw aanschijn vinden,
en 'k blijf thans eeuwig met mijn smart alleen.

1 November 1895.

Digitized by Google

Zwaardreunend door der tijden maatgang, schrijdt
de reuzenstoet, van stralend goud omgeven,
der groote kunstnáars, wier onsterflijk streven
nog om hun eeuw een laaie glorie breidt.

't Zijn hoofden, heet van d'innerlijken strijd;
't zijn harten, àl te groot voor 't aardsche leven;
wij zien hun lippen nog van àlsmart beven
en bloed afgutsen van hun godlijkheid.

Gij die zoo lustig treedt door 't uchtendblozen,
wie jeugd en gratie voeren naar den troon;

die kunst in 't leven hebt tot gids gekozen,
o ja, de kunst in 't leven is zoo schoon;

maar grijp niet diep in beide: pluk de rozen,
en laat aan anderen de doornenkroon.
Januari 1896.

Digitized by Google

Ik had u niet gevraagd: gij zijt gekomen...
Veel bloemen bloeiden in mijn stillen tuin;
de zoele Meiwind wiegde kruin tot kruin
vol teere bloesems, frisch als lentedroomen.

Ik had u niet gevraagd: gij zijt gekomen,
Muze der smarten, in mijn stillen tuin;
daar bogen levenloos nu twijg en kruin,
en bloem en blad verschroeide op plant en boomen.

O geef mij weer mijn slanke en eedle jeugd,
mijn argelooze liefde en heldre vreugd,
nauw door een waas van weemoed overtogen.

'k Voel niets meer dan dien eeuwgen wanhoopsdrang,
maar, door uw felste woede en haat bewogen,
zal ik u vloeken tot mijn laatsten zang.
October 1896.

Digitized by Google

De Orgeldraaier zingt:

Ik draag langs 's Heeren straten
mijn klagend orgel om,
en zing, op droeve maten,
mijn eigen 't wellekom.

'k Zing afgezaagde zangen
van „een gebroken hart,"
van „onvoldaan verlangen"
en „onbegrepen smart".

't Volk luistert, onverschillig,
naar 't lied, van ouds bekend;
soms reikt me een vrouw, goedwillig,
een kruimel of een cent.

Digitized by Google

Soms waant men te vermoeden
't leed van den armen man:
kon de één mensch ooit bevroeden,
wat de andre voelen kan?

En 'k draag, door straat en stegen,
mijn klagend orgel heen,
en voel me, in 't drukst bewegen,
zoo moedermensch alleen.

October 1896.

Digitized by Google

'k Weet niet of iemand, door dit boek bekoord,
ooit meevoelt met het harte, dat daar klopt,
ziek van veel lijden, liefdeloos verkropt,
en van véél liefde, in lach en traan gesmoord.

't Zwelt niet, van al mijn voelen opgepropt:
soms kende ik vreugde of streed met daad en woord.
't Is slechts mijn smart, die van den vollen boord
des bekers, traag, in zilte drupplen dropt.

Toch heel mijn hart is 't, dat hier rustloos slaat:
— zoo 't uurwerk, dat aldoor zijn gangen gaat,
onopgemerkt als 't leven rustig vliet
en 't helder oog in blauwe verten blikt,
doch al te luide, in tijden van verdriet,
op scherpe maat de slepende uren tikt,
October 1896.

Digitized by Google

Gij zegt mij, vriend: „o spreek uw lijdend hart
in schoonheid uit, die licht uw lijden stilt:
de stem der goudgelokte muze trilt
met dubble glorie op de snaar der smart."

Maar kent gij onrecht, waarbij 't hart verkilt,
zoo diep wraakroepend dat men, 't oog verstard
voor immer, wars van troost, in haat verhard,
stom voor het noodlot staat, en zucht noch gilt?

Ik ben niet van diegenen, die men breekt
en dan, als kindren, zoete woordjes spreekt,
ze paaiend met een kaatsbal of een pop.

Mijn stomme smart, zij blijft de waardigheid
mijns levens, en mijn diep verzet, en 'k schrijd
in 't duister voort, en krop mijn tranen op.
October 1896.

Digitized by Google

't Is me of ik uit een langen droom ontwaakte;
weer slaan mij vreugdevlammen in 't gelaat,
en wat ik al doorstond, in bittren haat,
gaat op in 't hoogtijdsvuur dat grootsch ontblaakte.

Hoe lang heb ik gedroomd — wie weet? het staat
geboekt op treurge bladen, — sinds daar kraakte
mijn gansche wezen en het leven staakte
zijn wondergang? o bron van zooveel kwaad!

Maar 't is nog tijd: weer voel ik 't harte zwellen,
dat als een feestklok luidt, met vollen klank,
en 't heerlijk lied van bede én hulde én dank,
uit vrije borst mij naar de lippen wellen,
als 't leven zelf, éénklank van smart en vreugd,
— diepgolvende uiting van dees wondre jeugd!
November 1896.

Digitized by Google

UIT WESTERLOO.

(12—17 October 1897.)

I.

DE LINDEN DER ABDIJ VAN TONGERLOO.

Aan den Eerw. Heer Kanunnik Daems,
Dichter van „Luit en Fluit."

Sieraad en glorie dezer vlakke, kalme streken,
steunvaste en eeuwenoude wachters der abdij,
staan pal de linden, die in vrede of stormgetij,
geen voet, geen vingerbreed van hunne standplaats weken.

Wat hebben ze ál getrotst ! — En toch de vogels kweken
er, zingend, 't vinnig jong, springlevend als de Mei,
dat dra de vleuglen rept en 't nest ontschiet om vrij
in 't jubelende lied, wijdschaatrend los te breken.

Digitized by Google

Maar ziet gij daar niet plots hun breede kruinen nijgen
en breiden zij niet zacht hun takken zeegnend uit,
waar heimelijk gefluister schijnt door heen te zijgen?

't Is dat daar zinnend treedt — wat of dat weer beduidt? —
hun oude en immer jonge zanger, die hun twijgen
gaat roeren door het zoet akkoord van luit en fluit.

Digitized by Google

II.

DE ZON.

De zon speelt door het loof der vorstelijke dreven,
die kruisen, heinde en verre, om 't vorstelijk kasteel;
de zon valt blinkend neer op toren en kanteel;
de zon doet levend goud op de oude kruinen beven.

De zon is overal. — Om 't wislend veldtafreel
verbreidt ze een waaiend waas, uit zijde en licht geweven:
zij trilt in elk gezang; zij leeft in alle leven,
en leeft in ieder deeltje en leeft er toch geheel.

O zon, laat mij nog eens in al uw luister baden;
doordring mij gansch, dring door in 't diepste mijner ziel,
die brandend naar u haakte en toch in nacht verviel.

O laat me, u volgend langs de nooitbetreden paden,
waarheen zoo menig streefde en géén u volgen kon,
verteren in den gloed der goddelijke zon.

Digitized by Google

III.

LANGS DE NETHE.

Aan mijn vriend DR. GRAEVELL.

Lijzig rimplend vloeit de Nethe
door de diepe dennenwouden,
door de weiden, langs de dreven,
in dit land van peis en vreê,
wouden, lanen, vee en hoeven,
slanke scherpgespitste torens
en den dunbewolkten hemel
wentlend in heur rimpling meê.

Glijdende uchtendzonnestralen
zilvren fijn den lichten nevel,
traagzaam wuivend om het landschap
als een sluier, maagdlijk blank;
en geen klank trilt in die stilte
dan, van verre — o ver! — gevaren,
slechts, bij pozen, halvling hoorbaar,
een verdoofde torenklank.

Digitized by Google

Schoone droom! Hier, bij die Nethe,
zacht het hoofd ter ruste leggen
en verzinken in die diepe,
blauwe en groene, oneindigheid....
niet meer denken, niet meer droomen,
niet gevoelen, niet beminnen,
zwaar van 't borlend sap der aarde,
dat u loom in de aadren glijdt.

En met lijf en ziel vergroeien
in dat zielloos plantenleven;
onder sneeuw en ijs gedoken,
slapen er, den winter rond,
om eens, door de lente ontzwachteld,
als een reus weer op te rijzen,
rijk van 't diep en krachtig leven
van den milden moedergrond.

Digitized by Google

STIJGEND LANGSHEEN SINTE-GOEDELEKERK.

O zwart gevaarte boven 't hoofd
zwaar hangend in de donkre lucht,
wat heb ik in uw diepten al
gesmacht, gebeden en verzucht!

O levend steenen wezen! Hier,
door angst gejaagd, door hoop gestaald,
ben ik, naar 's harten wondergang,
wild opgedraafd of kalm gedaald.

Geen enkle boezemtrilling, die —
géén wentling mijner ziele, die
niet weerluidde in uw torenklank
vol zoete of sombre poëzie;

en van mijn eerste groote smart
tot aan mijn laatste zielsgeween,
't is alles in uw bouw vergroeid
en 't spreekt mij toe uit elken steen.

Digitized by Google

Krank is nu 't lichaam, krank het hart,
dat in onpeilbre smart verviel,
maar worstlend tegen God en lot
jaagt stormend op de ontembre ziel!
November 1897.

Digitized by Google

DE LETHE.

Log stuwt de Lethe hare loome baren,
als onbewuste droomen, naast het veld
van louter licht en vreê, waar alles meldt:
Hier komt ge in 't Rijk der eeuwge rust gevaren.

De schimmen, die onlijdlijk ommewaren,
schonk zij vergetelheid, en zalig welt
de bron van 't ware leven, en nu smelt
de ziel in kalmte, nooit op aarde ervaren.

Toch, als bij een, wien nog, in klaren dag,
een droom kwelt, dien hij tracht en niet vermag
te wekken, komt een wolk soms 't oog omzweven.

Vergeten deed de Lethe 't aardsche leven...
Zij poogde... en toch niet gansch verdoofde zij
den angst der zielen en haar noodgeschrei.

1898

Digitized by Google

En dit wilde ik u zeggen:
Voel mijn hart!
Het is het hart eens mans, zoo vaak gebroken,
maar toch herrezen boven ramp en smart
en weer in wonderbare jeugd ontloken.

'k Heb vaak, in overmoed, het Lot getart
en 't Lot heeft zich, met slag op slag, gewroken,
maar 'k sta weer pal en tegen 't Lot verhard,
en voel me een storm van bloed in de aad'ren koken.

En 'k voel en voel dat eeuwig stormend bloed,
in breeden stroom door 't trillend lijf gedreven,
d'onsmachtbren drang van 't immervol gemoed.

Mij lokt, met vreugde en smarte, 't gansche leven:
ik ben geen droomer; 'k tracht naar daad en strijd
en heel mijn wezen haakt naar werklijkheid.
1898.

Digitized by Google

'k Zag steeds een bleeken Christus, aan zijn kruis,
voor al de zonden van het menschdom lijden
en in 't gejoel van 't woedend volksgespuis,
nog stervend zijne beulen benedijden.

Maar 'k zie hem thans, door 't buldrend stormgedruisch,
in vollen luister op de waatren schrijden,
den sjacheraar verjagen uit Godshuis,
den doode wekken en den slaaf bevrijden.

Hoe heerlijk daagt de groote Liefdegod,
vergeving zaaiend met zijn milde handen
en Liefde prijzend als het hoogst gebod.

'k Voel ze alverterend in mijn harte branden,
de àlliefde, die geen schepsel uitsluit, géén,
maar zie 't Heelal door ùwen blik alleen.
1898.

Digitized by Google

Zie, eeuwig rustloos, als het golfgeklots,
de zee der menschheid om de wereld varen,
soms schijnbaar kalm, met glädde spiegelbaren,
maar dra vervoerd in woedend stormgebots.

Zij wentelt om zichzelf, in kalmen trots,
en schijnt in eigen grootheid te bedaren,
maar beukt, in zucht naar 't eindlooze opgevaren,
weer 't dreunend strand, àl naar den wil des Lots.

Wij zullen iedren slag van 't Noodlot weren;
wij zijn de toekomst, 't heden en 't voorheen;

laat de eeuwen immer wentlen, gaan en keeren:
slechts wij bestaan op aarde en anders géén;

en heel het leven zullen wij beheeren,
want 't gaat uit ons en 't slaat in òns alleen.
1898.

Digitized by Google

GOD.

Wat is het dat mijn zwoegend wezen,
nu nêergesmakt, dan opgerezen,
als 't vaartuig in 't onstuimig zog,
zoo fel beweegt? — Wat roept mijn harte,
in 't hoogst der vreugde, in 't diepst der smarte:
»Nog hooger is er, dieper nog?«

Wanneer de rozige ochtendstralen,
wanneer het goud der zonne, aan 't dalen
in de eindelooze ontgloeide zee,
me diep in oog en harte zinken,
hoe voel ik, bij dat wellustdrinken,
nog de ondergrond van eindloos wee?

Digitized by Google

En als ik, mijmrend, ingetogen,
met starren blik in traanlooze oogen,
die barre velden overschouw,
waar toch geen frissche plant kon groeien,
waar toch geen enkele bloem wou bloeien,
— o veld van treurnis, veld van rouw,

o rustloos leven, ijdel leven!
O doelloos, àlverloren streven,
o nutteloos verstreken jeugd! —
dan zinkt mij wanhoop in de ziele,
maar hoe onpeilbaar diep ze er viele,
ik voel een ondergrond van vreugd!

Digitized by Google

O tegenstrijdigheid der dingen!
En tòch, 't is alles één, al springen
ons tranen uit van vreugde en smart
terzelfder stond; wij zijn gedragen,
bewustloos, ja — door kalmte of vlagen
verheugd, bedroefd, gesust, gesard, —

op d'eindeloozen stroom van 't leven.
Het leven? — Wentlend verder streven,
voortwentling, immervoort, waar 't Lot
het wil... — het Lot? — naar zooveel stranden
en toch één strand! — o 't hoogst verstand en
begrip te boven. — 't Lot?... Neen: God!
Augustus 1899.

Digitized by Google

HET DAL.

Zie 't wijde dal, in zachte sluimering verzonken,
omsluierd van het dikkend duister, — eindloos ver,
geruischloos, lichtloos, als van d'avondwijn nog dronken.
Ginds pinkt, verdooft, pinkt weer één pinkelende ster.

„Pâle étoile du soir, messagère lointaine,"
zoo zingt ons zwellend hart den grooten zanger na;
is 't mooglijk dat uw oog van reine ontroering weene,
daar ik u, bevend, smeeke om liefde en om gena? —
hier, vóor 't geruischloos dal, waar al ons droomen treden,
alwaar, met licht gelaai, de zomerzoelte speelt
en wondre dingen wekt uit die verborgenheden, —
als ongewisse glans, uit duisternis geteeld,
als een verloren glimp van 't laatste zonnegloren,
die nog, in vollen nacht, én klaarte én wisheid meldt, —
als iets dat eens verging, als ware 't nooit geboren,
en, voor één enklen stond, nog halvling bovenwelt...

Digitized by Google

O grievend zoet gevoel, — o wee en wellust tevens!
genot van 't vol gemoed in matelooze pijn!
O ongenoegzaamheid in 't eindloos zalig-zijn
van wie zich mensch voelt in den hoogsten graad des levens
en in géén menschlijk hart vindt liefde of wederschijn!

O laat mij knielen, laat mijn eeuwge ziel gelooven
in de eeuwge goedheid die uit gansch uw wezen straalt;
stort hoop mij in het harte om nimmer te verdooven
en kracht in wisheid, door geen schemering bepaald.
Dan klaart de duisternis, waarin ik machtloos strijde,
'k schud van mijn voet het stof der vreemde wegen af,
en wat mij verder lokke, en wat ik verder lijde,
rein is dat lijden dan....
— en Rust daalt over 't graf.

October 1899.

Digitized by Google

WOLUWE-DAL.

Van alle gulden heuvelkammen kentelen
lijnen, die lenig naar elkander wentelen
te zamen vloeiend in het dal,
als fijne ideën, die heur draden mengelen,
uit elke geesteshoogte, en samenstrengelen
tot één harmonischen gedachtenval.

Van alle verre kruinen wellen wateren,
die speelsch in spiegelklare beken klateren,
saamborlend in de lage kom,
als krachten, die het zwellend hart doorstroomen,
uit diepte en uiteinde aderend aangekomen,
en alle kracht opslurpend van rondom.

Digitized by Google

De vormen lijnen af de kalme krachten.
De planten groeien, vredige gedachten,
heur stille wording onbewust;
en over de eerstigheid van alle dingen
die, 't een naast 't andre, elkander niet doordringen,
daalt, in geleidlijkheid, gedegen rust.

Juni 1900.

Digitized by Google

WEZEMBEEK.

I.

NAAR DE HOOGTE.

Zachtlijnig glooit het veld van gouden graan
naar 't luchtblauw, diep in zomergloed verloren,
met ruischende aren die geleidlijk gaan,
in kollen openwentlend. — Heldre choren
vol klank- en kleurenspel, o eeuwig lied
der moederaarde, die heur schatten giet
in d' overvloed van 't wiegewagend koren.

Door 't koren gaan we en ons omlispelt stil
't listig geritsel van de ruischende aren:
de schelle krekel, die niet zwijgen wil,
sjirpt fijn, uit elke vore, op schrille snaren.
Nauw luide en hoorbaar daalt, uit de eindloosheid,
een ver gehelm van vooglen, en heel wijd
komt een dun wolksken in de lucht gevaren.

Digitized by Google

O rijke en rijpe rust, o korenveld!
Gij groeide, uit werk en liefde, in heil en weelde.
De aar buigt den halm terneêr, met zacht geweld.
Fluks pikt een leeuwrik, die door 't koren speelde,
een korrel en wipt op en zingt, en zie:
't gaat alles mede, in stijgend' harmonie,
met 't lied, zoo zoet als nooit nog vogel kweelde.

12 Juli 1900.

Digitized by Google

II.

OP DE HOOGTE.

Het koren! Nog het koren, zonder end!
Geweldig brandend in het middaggloren,
langs hoogte en vlakten, waar men keert of wendt,
ééne onafzienbre zee van glinstrend koren!
De lucht is vuur en vlam; geen adem stoeit
door 't roerloos veld, dat zich in zongloed bakert,
in grootschen zomerbrand, die gloeit en schroeit,
en 't koren rijpt, in 't branden rijp geblakerd!

Het koren! Nog het koren! o die geur!
Dat ritslen van die aren langs mijn wangen!
Die bonte wenteling van bloemenkleur!
Die hitte, koeling voor mijn warm verlangen!
O heel mijn jeugd, die door dees golven dringt
in onvoldane drift, vanzelf gedragen
door de aarde, de oude, trouwe, die weer springt,
als 't staagbereden ros, in vreugdeslagen!

Digitized by Google

't Is koren, alles koren, waar ik schrijd!
'k Ben weer de zoon der wijde, vrije velden;
geen wereld meer bestaat, geen ruimte of tijd,
geen uur of grens, die perk of palen melden!
Het blauw vervliet en 't gele goud vergaat
àl in één eeuwigheid van eindloos gloren,
één heerlijkheid, die door àl luchten slaat
uit 't wonderstralend licht van 't glinstrend koren.

Het koren, Lief! Het koren! Laat ons gaan
en in dien blonden vloed ons ziel herdoopen.
Die laaie vlam zal ook in 't harte ons slaan,
heur warme tintling merg en been doorloopen.
Ons giet het veld zijn weelde en overvloed,
in 't land, waar nooit de blauwe sferen tanen,
en in den daverenden middaggloed
ontplooit de Zomer trotsch zijn glorievanen!

16 Juli 1900.

Digitized by Google

INHOUD.

	Blz.
Waarheid en Ideaal, I	1
„ „ „ II	2
Circe	3
Maskers	4
Ultima Dona	5
Metempsychose	6
Hannibal	9
Golgotha	10
Crucifigetur	11
De Kruisiging	12
Aan eene Onbekende	13
Zomernacht	14
'k Heb u in smert gebaard	17
Waarom uw blik	18
Ontwaking	20
Kerstlied	22
Naar 't Wonderland	24
'k Ben vreemd te moede	27
Ter Levenszee	28
's Morgens	31
De XIXe eeuw	32

Digitized by Google

Blz.

Langs Zomervelden 34
Leier und Schwert 36
Mater Dolorosa 38
Naar Linkebeek 39
Schepping 41
De strijd 44
De Gouden Vloot 47
De Torens 48
Naglans 49
Zomeravond 50
Uit Beatrice, (titel) 51
„ „ I 53
„ „ II 54
„ „ III 56
„ „ IV 57
„ „ V 58
Wrangheid 63
En verre tochten gaan 65
Hoogmoed I 66
„ II 67
„ III 68
„ IV 69
Mijn hart klopt hoorbaar 70
O weest mij goed 71
Mijn eeuwge ziel 72
O klamme koude 73
Ik voel mijn leven 74
Op 't wilde golven 75
Hoe eindloos lang 76
'k Wou laten wat me aan leven rest 77

Digitized by Google

Elz.

Nu 'k u voorbij zie gaan 78
Zwaardreunend door der tijden maatgang 80
Ik had u niet gevraagd 81
De orgeldraaier zingt 82
'k Weet niet of iemand 84
Gij zegt mij, vriend 85
't Is me of ik uit een langen droom 86
Uit Westerloo, I. De linden 87
„ „ II. De zon 89
„ „ III. Langs de Nethe 90
Stijgend langsheen Sinte-Goedelekerk 92
De Lethe 94
En dit wilde ik u zeggen 95
'k Zag steeds een bleeken Christus 96
Zie eeuwig rustloos 97
God 98
Het Dal 101
Woluwe-Dal 103
Wezembeek. I. Naar de hoogte 105
„ II. Op de hoogte 107

Digitized by Google

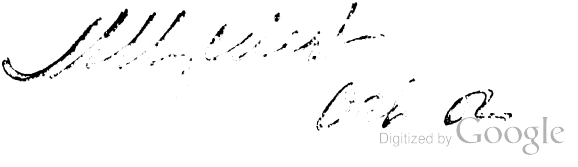
Digitized by Google

Digitized by Google

THE [illegible] OF [illegible]

Digitized by Google